

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sieradzu

Sieradz, czerwiec 2012 r.

Obszar ewaluacji:

1. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.

- 1.2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności:
 - ✓ Sprawdzenie w jakim stopniu działania nauczycieli umożliwiają rozwój komunikacji uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym.

2. Procesy zachodzące w szkole lub w placówce.

- 2.6. Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych (w szkole lub placówce prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji).
 - ✓ Sprawdzenie w jakim stopniu działania nauczycieli umożliwiają wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sieradzu w roku szkolnym 2011/2012.

Podstawa prawna przeprowadzenia ewaluacji: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego. Badania w tym roku szkolnym przeprowadzili członkowie zespołu ds. ewaluacji w składzie: Katarzyna Dawid- Jędrysiak, Aneta Gajda, Lilianna Krystkiewicz. Zespół zapoznał się z przedmiotem ewaluacji, podstawami prawnymi, kryteriami przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej. Opracowano plan i harmonogram ewaluacji w placówce, dobrano metody i próby badawcze, stworzono narzędzia. Badaniem ankietowym objęto uczniów, rodziców (opiekunów prawnych), nauczycieli. W trakcie badań (ewaluacji) zastosowano zasadę triangulacji danych, zebrano informacje pochodzące z różnych źródeł: od dyrektora ośrodka, kierownictwa placówki, na podstawie analizy dokumentacji szkolnej. Zróżnicowanie źródeł danych pozwoliło na zebranie wyników o dużej wiarygodności. Na podstawie zebranych danych sporządzono raport.

Przedmiotem ewaluacji był obszar: ***Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły*** i wymagania:

- Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności.

Celem ewaluacji w wyżej wymienionym zakresie było sprawdzenie w jakim stopniu działania nauczycieli umożliwiają rozwój komunikacji uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym. Kryterium badawczym (jakością w obszarze) była indywidualizacja oddziaływań terapeutycznych, powszechność, dostępność, atrakcyjność realizacji. Próba badawcza to nauczyciele, uczniowie, rodzice (opiekunowie prawni) . W grupach tych przeprowadzono diagnozy wstępne poziomu komunikacji (uwzględniające Profil Osiągnięć Ucznia z 2011r.),diagnozy końcowe poziomu komunikacji , ankiety, analizę dokumentacji (dzienniki zajęć, IPET, arkusz hospitacji), rozmowy, wywiad z vice dyrektorem, odpowiedzialnym za nauczanie uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym, obserwacje i analizę zapisów video prowadzonych zajęć.

Przedmiotem ewaluacji był obszar: **Procesy zachodzące w szkole lub placówce** i wymagania:

- Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych (w szkole lub placówce są prowadzone działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji).

Celem ewaluacji w tym zakresie było sprawdzenie w jakim stopniu działania nauczycieli umożliwiają wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kryterium badawczym była zgodność z przepisami prawa oświatowego, uwzględnianie możliwości rozwojowych uczniów, indywidualizacja oddziaływań edukacyjno- terapeutycznych, formułowanie i wdrażanie wniosków, powszechność, dostępność, atrakcyjność realizacji. Próba badawcza to nauczyciele, uczniowie, rodzice (opiekunowie prawni). Stosowano jak najwięcej metod w celu jak najdokładniejszej diagnozy, przeprowadzono ankiety, wywiad z dyrektorem, indywidualne rozmowy, przeanalizowano dzienniki zajęć, orzeczenia PPP, IPET-y, arkusz hospitacji - Karta obserwacji wyrównywania szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dokonano obserwacji zachowania uczniów.

Wyniki ewaluacji

W zakresie wymagania **Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły** – uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności, w opracowanych narzędziach podjęto następujące pytania kluczowe:

1. Jakie są kryteria wyboru metody komunikacji?
2. W jaki sposób nauczyciele kontrolują skuteczność wybranej metody, formy oddziaływań?
3. Kto i kiedy dokonuje diagnozy i analizy możliwości komunikacyjnych ucznia?
4. Na jakie trudności napotykają nauczyciele przy stosowaniu wybranej metody komunikacji?
5. W jaki sposób rozwiązują te trudności?
6. Jaka jest forma dokumentowania oddziaływań terapeutycznych?
7. W jaki sposób odbywa się proces indywidualizacji?
8. Jakie nowatorskie rozwiązania wprowadzają nauczyciele przy realizacji oddziaływań terapeutycznych i osiągnięć ucznia?
9. Czy nauczyciele zauważają postępy w rozwoju komunikacji dziecka?
10. Czy rodzice/opiekunowie informowani są o metodach i formach pracy z dzieckiem?

11. Czy nauczyciel przygotowuje rodziców/opiekunów do pracy wybranymi metodami?
12. Czy rodzice/opiekunowie wykorzystują proponowane metody pracy?
13. Czy rodzice/opiekunowie zauważają postępy w rozwoju komunikacji dziecka?

Zastosowano następujące metody i narzędzia badawcze: diagnoza wstępna i końcowa poziomu komunikacji, analiza dokumentów, obserwacja, ankieta, arkusz hospitacji, rozmowa. Diagnozie poddano 38 uczniów z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, co stanowi 73% uczniów z głęboką niepełnosprawnością intelektualną uczęszczających do naszej placówki. Uczestnicy ankiet: nauczyciele – 21, rodzice- 11. Próba badawcza została dobrana zgodnie z zasadami metodologii badań.

Z przeprowadzonego wywiadu z v-ce dyrektorem, odpowiedzialnym za nauczanie uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym, stwierdza się, że zostały przeprowadzone działania: hospitacje zajęć, kontrola dokumentacji (IPET-y, dzienniki zajęć, zeszyty obserwacji, arkusz hospitacji)). Z wywiadu i analizy dokumentacji szkolnej wynika, że wszystkie 53 IPET-y zawierają realizację celów związanych z rozwojem komunikacji na poziomie odpowiadającym aktualnym możliwościom dzieci; wszystkie 45 dzienników zajęć zawiera wpisy dotyczące rozwoju komunikacji co najmniej 1 raz na tydzień; wszystkie 53 zeszyty obserwacji zawierają uwagi dotyczące rozwoju komunikacji; wszystkie hospitowane zajęcia zawierały elementy dotyczące pracy nad rozwojem komunikacji.

Diagnoza wstępna poziomu komunikacji została przeprowadzona w listopadzie 2011 roku z wykorzystaniem Karty diagnostycznej dotyczącej komunikacji oraz Profilu Osiągnięć Ucznia Jacka Kielina (uwzględniając badania z 2011 r.), objęto nią uczniów z niepełnosprawnością indywidualną w stopniu głębokim objętych zajęciami rewalidacyjno – wychowawczymi.

Kartą diagnostyczną dotyczącą komunikacji zostało zbadanych 38 uczniów. Badanie dotyczyło komunikacji niewerbalnej, komunikacji werbalnej oraz komunikacji alternatywnej.

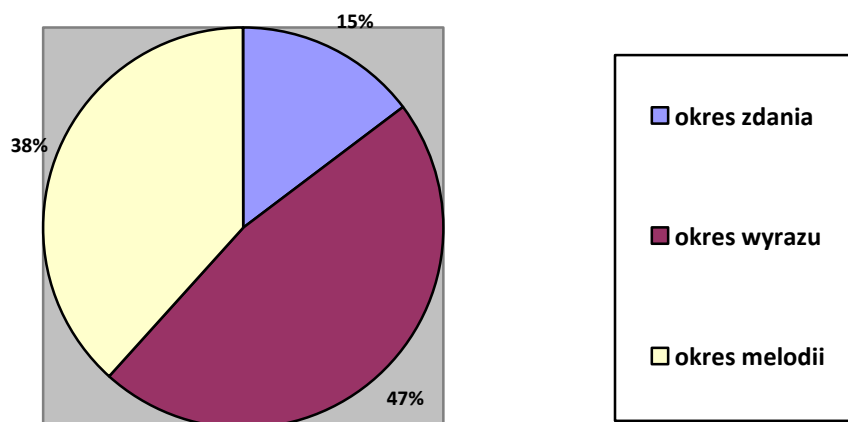
Według badania 38 uczniów (100%) uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym porozumiewa się w sposób niewerbalny, w tym:

- poprzez oddech: 19 osób
- poprzez sygnały płynące z ciała tj. bicie serca, tętno: 15
- poprzez wyraz oczu, nawiązywanie kontaktu wzrokowego: 35
- poprzez mimikę: 36
- poprzez postawę, układ ciała: 32
- poprzez gestykulacje: 23

W sposób werbalny komunikuje się 34, gdzie okres zdania osiągnęło tylko 5 (i są to przeważnie krótkie, proste zdania), w okresie wyrazu zaczęło wchodzić 16, z czego u 5 pojawiły się pierwsze słowa, a u 11 są to tylko wypowiedziane głoski, w okresie melodii pozostaje 13 uczniów.

Uczestnicy ankiet: nauczyciele- 8, uczniowie- 15, rodzice- 5. Próba badawcza została dobrana zgodnie z zasadami metodologii badań.

Komunikacja werbalna

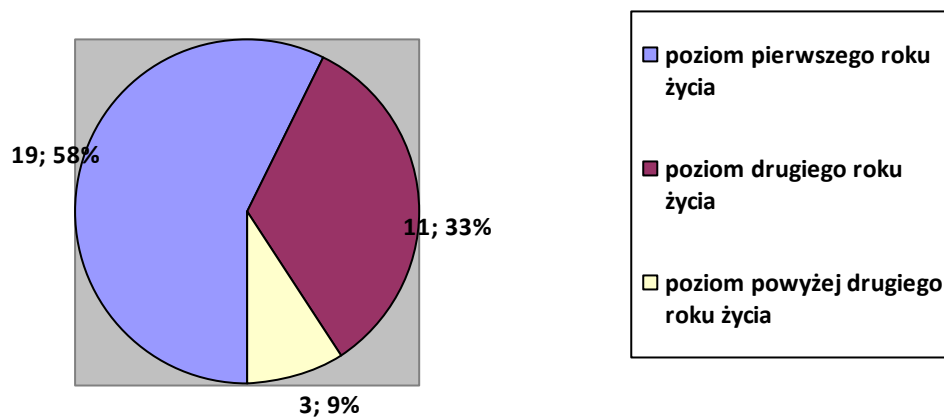

26 uczniów korzysta z alternatywnych metod komunikacji, w tym najwięcej z wielozmysłowych bodźców uprzedzających i przedmiotów przestrzenno – dotykowych - 17, z obrazków 12, z piktogramów 7. 7 uczniów ma również wprowadzone inne metody alternatywne tj: zabawa niedyrektywna, rytualizmy, komunikacja wzrokowa, wskazywanie.

Na przełomie kwietnia i maja 2012 wykorzystując te same arkusze tj. Karty diagnostycznej dotyczącej komunikacji dokonano **diagnozy końcowej**. Większość zmian jakie zanotowano miała charakter jakościowy i dotyczyła m.in. większej ilości wydawanych dźwięków, większej ilości wypowiedzanych słów, większego zrozumienia poleceń, poprawy kontaktu wzrokowego, wykorzystywania dodatkowych kanałów przy komunikacji niewerbalnej. Największa zmiana nastąpiła w stosowaniu bodźców uprzedzających, w diagnozie początkowej stosowano je u 17 (68%) uczniów, natomiast w diagnozie końcowej u 20 uczniów (77%).

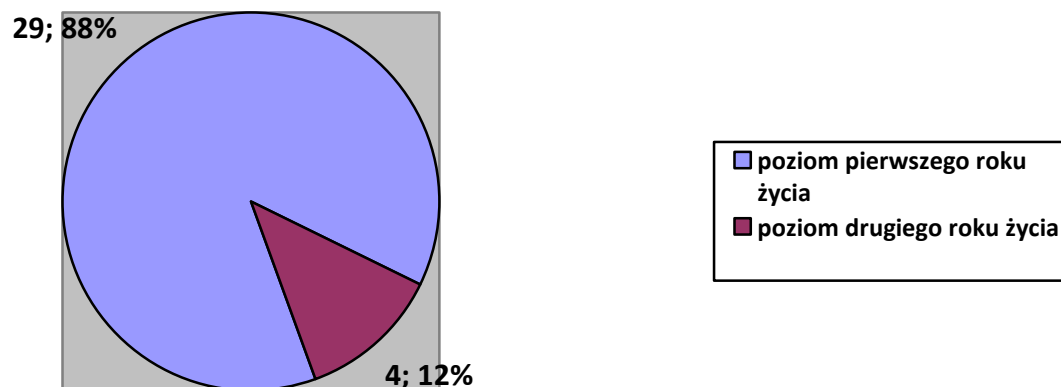
Do diagnozy wykorzystano również arkusze badające poziom mowy biernej i mowy czynnej z Profilu Osiągnięć Ucznia Jacka Kielina. Badaniom poddano 33 uczniów. Według tego badania 19 (58%) uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym znajduje się na poziomie pierwszego roku życia w zakresie mowy biernej, 11 (33%) wykonuje zadania z drugiego roku życia przy czym tylko 6 uczniów (18%) z nich wykonało wszystkie zadania z poziomu pierwszego roku życia, a 3 uczniów (9%) funkcjonuje na wyższym poziomie.

Mowa bierna

Jeśli chodzi o mowę czynną to 29 (88%) uczniów znajduje się na poziomie pierwszego roku życia, a 4 uczniów (12%) na poziomie drugiego roku życia.

Mowa czynna

Wyżej wymienione arkusze wykorzystano do diagnozy ponownie w kwiecień/maj 2012 roku. Zmiany zaobserwowano u 12 uczniów (36%), zmiany dotyczyły zarówno opanowania nowych umiejętności jak i udoskonalenia już nabytych.

Ankieta dla nauczycieli - została przeprowadzona wśród nauczycieli prowadzących zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze. W ankiecie uczestniczyło 21 nauczycieli. Uzyskano następujące wyniki:

1. Czy przedstawił Pan/Pani rodzicom indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny dla ich dziecka?

18 (85%) nauczycieli przedstawiło rodzicom indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny dla ich dziecka. 3 (15%) nauczycieli nie przedstawiło rodzicom indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego, ponieważ dzieci te przebywają w Domu Pomocy Społecznej i nie ma kontaktu z rodzicami.

2. Czy indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny zawiera treści dotyczące usprawniania komunikacji?

21 (100%) nauczycieli uważa, że indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny zawiera treści dotyczące komunikacji.

3. Jakie metody stosuje Pan/Pani w celu rozwoju umiejętności komunikacyjnych?

Zabawę niedyrektywną stosuje 11 nauczycieli

Wielozmysłowe bodźce uprzedzające – 16

Metodę werbo – tonalną – 4

Alternatywne metody komunikacji (tj.symbole trójwymiarowe, symbole dwuwymiarowe, Makaton) – 16
znak na słowo – 3

Gesty – 11

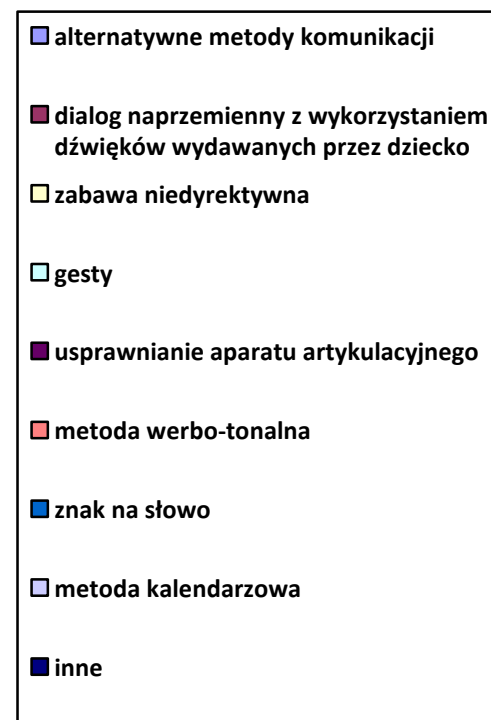
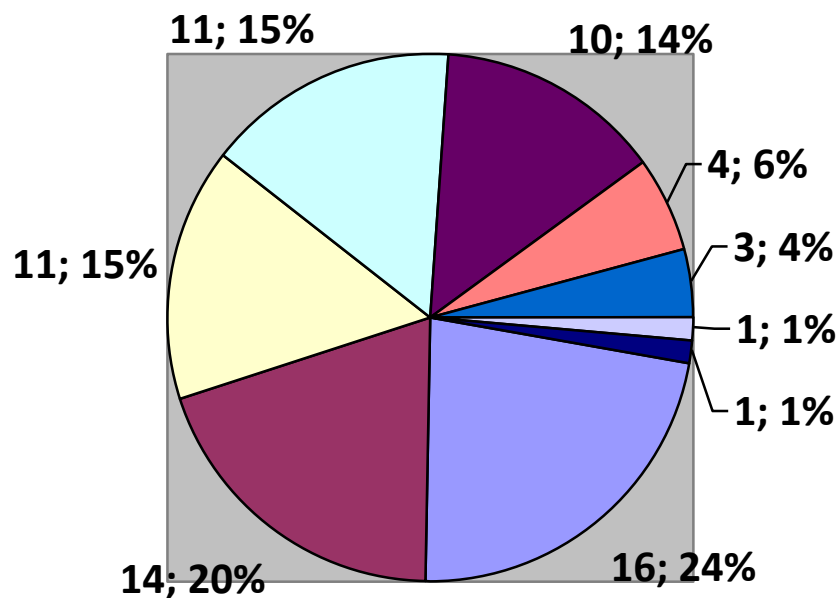
Metoda kalendarzowa – 1

Dialog naprzemienny z wykorzystaniem dźwięków wydawanych przez dziecko – 14

usprawnianie aparatu artykulacyjnego – 10

Inne – 1

Metody stosowane w rozwoju komunikacji

4. Co zdecydowało o wyborze tych właśnie metod?

O wyborze metod przede wszystkim zdecydował poziom funkcjonowania dziecka , tę odpowiedź wskazało 21 nauczycieli (100%) i możliwości dziecka 19 nauczycieli (90%) ankietowanych. Ograniczenia zmysłowe wskazało 12 osób (57%), znajomość metody wskazało 9 nauczycieli (43%), a skuteczność metody 6 nauczycieli (29%).

5. Czy uważa Pan/Pani wyżej wymienione metody za skuteczne?

20 nauczycieli uważa wymienione metody za skuteczne, tylko 1 osoba oceniła je jako nieskuteczne.

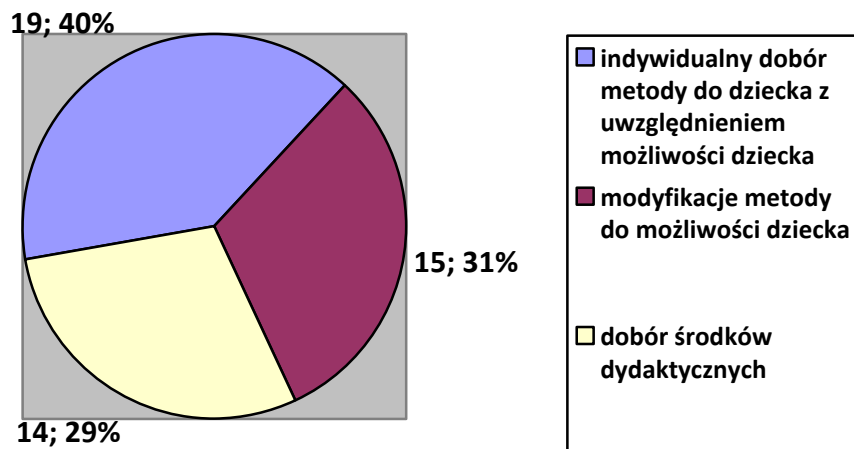
6. W jaki sposób Pan/Pani kontroluje ich skuteczność? (pytanie wielokrotnego wyboru)

Nauczyciele kontrolują skuteczność stosowanych metod poprzez bieżące obserwacje dziecka 20 (95%) oraz poprzez aktualizacje kart diagnostycznych 13 (62%).

7. W jaki sposób odbywa się proces indywidualizacji podczas rozwijania umiejętności komunikacyjnych? (pytanie wielokrotnego wyboru)

Indywidualizacja podczas rozwijania umiejętności komunikacyjnych odbywa się poprzez modyfikacje metody do możliwości dziecka 15 nauczycieli udzieliło takiej odpowiedzi (71%), indywidualny dobór metody do dziecka z uwzględnieniem możliwości dziecka 19 nauczycieli (90%) oraz dobór środków dydaktycznych 14 nauczycieli (67%).

Indywidualizacja podczas rozwijania komunikacji

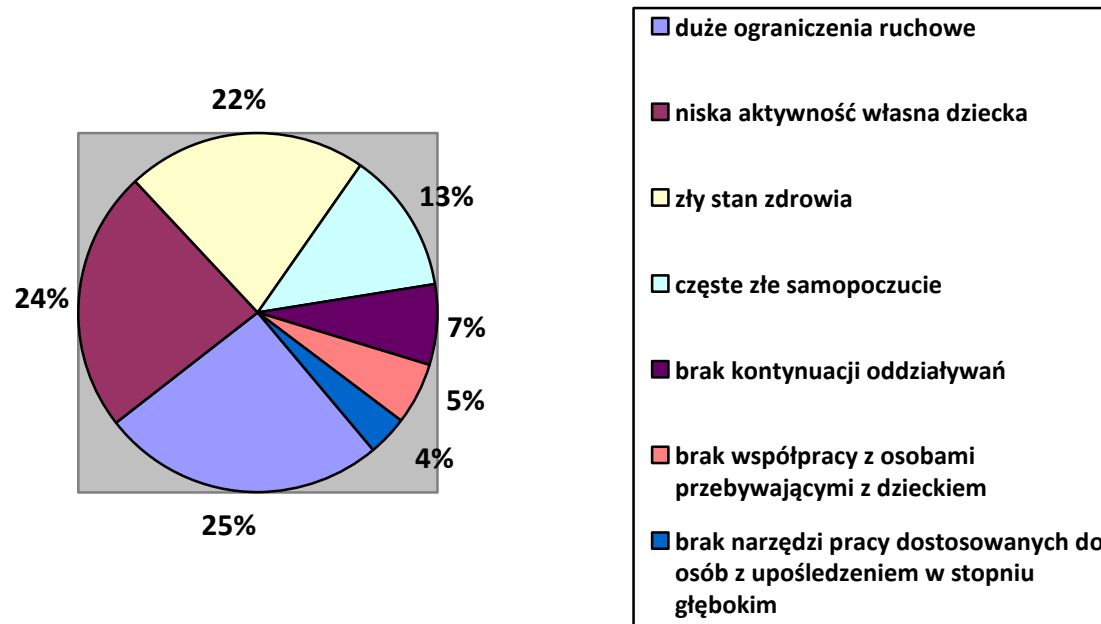

8. Jakie napotyka Pan/Pani trudności podczas pracy nad rozwojem komunikacji swoich uczniów?

Najczęściej występujące trudności:

- duże ograniczenia ruchowe – 67%
- niska aktywność własna dziecka – 62%
- zły stan zdrowia dziecka – 57%
- częste złe samopoczucie – 33%
- brak kontynuacji oddziaływań – 19%
- brak współpracy z innymi osobami przebywającymi z dzieckiem – 14%
- brak narzędzi pracy dostosowanych do dzieci z upośledzeniem w stopniu głębokim – 10%

Trudności podczas pracy nad komunikacją

9. W jaki sposób rozwiązuje Pan/Pani te trudności?

Nauczyciele wskazują różne sposoby na rozwiązanie tych trudności, najczęściej pojawiają się:

- dostosowanie działań terapeutycznych do indywidualnych możliwości i predyspozycji dziecka
- zapewnienie optymalnej pozycji dziecku
- motywowanie dziecka poprzez ulubione formy pracy
- angażowanie w zajęcia osób z najbliższego otoczenia

10. Czy zauważa Pan/Pani postępy w rozwoju komunikacji swoich uczniów?

Jeśli chodzi o postępy w zakresie komunikacji to nauczyciele udzielili 31 odpowiedzi, że zauważają postępy u swoich uczniów, 19 odpowiedzi - nie zauważono postępów w tym zakresie.

11. W jaki sposób one się przejawiają?

Postępy te przejawiają się występowaniem większej ilości wokalizacji, wydawaniem nowych dźwięków, umiejętnością posługiwania się alternatywnymi metodami komunikacji, zwiększeniem zasobu słów, adekwatną reakcją na polecenia nauczyciela, wyższą aktywnością własną uczniów, sygnalizowaniem własnych potrzeb.

12. Czy wyjaśnił Pan/Pani rodzicom w jaki sposób pracuje nad rozwojem komunikacji z ich dzieckiem?

90% nauczycieli wyjaśniło rodzicom w jaki sposób pracuje nad rozwojem komunikacji, 10% tego nie uczyniło.

13. Czy zaprezentował Pan/Pani rodzicom jak pracować z dzieckiem nad rozwojem komunikacji?

Natomiast 80% nauczycieli nie tylko wyjaśniło, ale również zaprezentowało rodzicom jak pracować nad rozwojem komunikacji, 20% nie zaprezentowało tego rodzicom.

14. Czy według Pana/Pani rodzice wykorzystują zdobytą wiedzę?

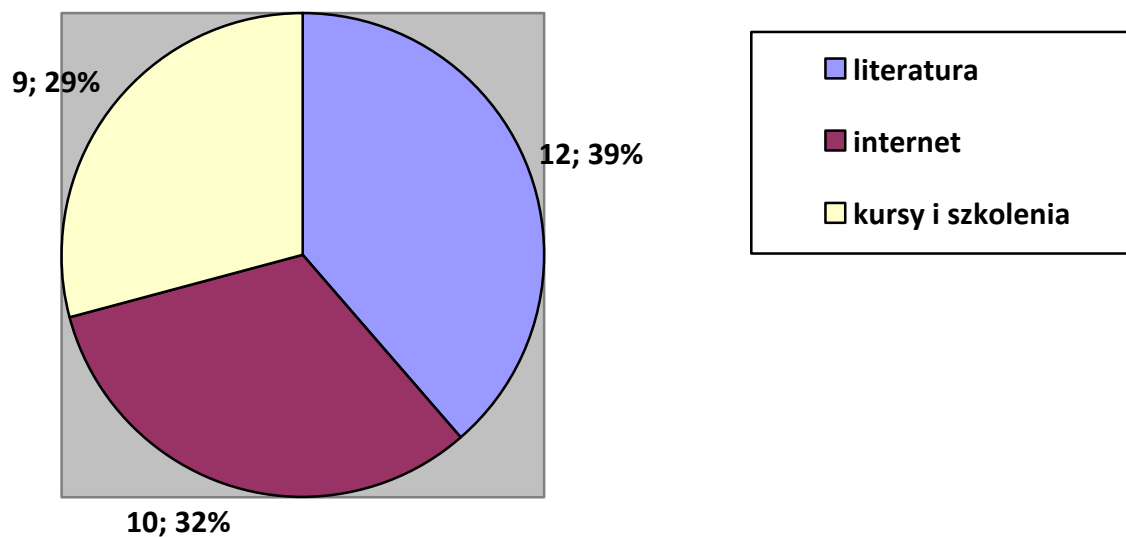
Wśród osób, które odpowiedziały na to pytanie 44% uważa, że rodzice wykorzystują zdobytą wiedzę, 44% uważa, że rodzice nie korzystają z tej wiedzy, 11% udzieliło innej odpowiedzi (nie wiem, nie każdy)

15. Czy pogłębia Pan/Pani wiedzę dotyczącą rozwijania komunikacji w pracy z dzieckiem upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim?

20 respondentów pogłębia wiedzę dotyczącą rozwijania komunikacji w pracy z dzieckiem upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim (stanowi to 95% badanych), 1 osoba przyznała, że nie pogłębia wiedzy w tej dziedzinie (jest to 5%).

Najwięcej osób pogłębia wiedzę czytając odpowiednią literaturę tj. 12 osób-62%, 52% - 10 osób szuka informacji na ten temat w internecie, 43%- 9 osób bierze udział w szkoleniach i kursach (Wykorzystanie metody werbo – tonalnej w terapii dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej, studia podyplomowe: logopedia ogólna, szkolenie w zakresie terapii behawioralnej osób z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi ,szkolenie: Komunikacja, umiejętności społeczne, zabawa – jak uczyć dzieci z autyzmem tych odrębnych lecz powiązanych ze sobą umiejętności, kurs Program rozwoju komunikacji Makaton).

Sposób pogłębiania wiedzy

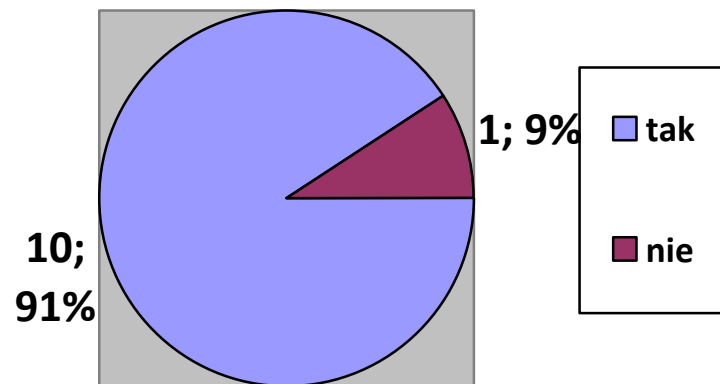
Ankieta dla rodziców – ankieta została przeprowadzona wśród rodziców dzieci z głębokim upośledzeniem umysłowym, w ankiecie wzięło udział 11 rodziców. Uzyskano wyniki:

1. Czy nauczyciele informują Państwo o metodach pracy z Waszym dzieckiem?
2. Czy nauczyciele przedstawiają Państwu indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny Waszego dziecka?

Na powyższe pytania 100% rodziców udzieliło twierdzącej odpowiedzi.

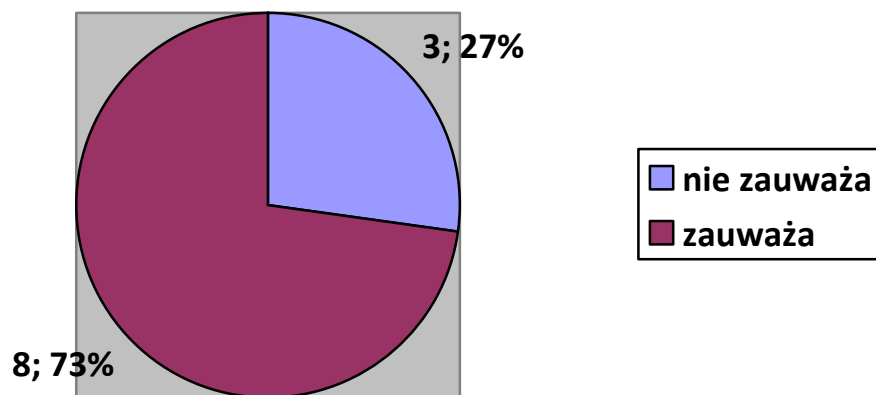
3. Czy nauczyciele pokazują Państwu jak pracować z dzieckiem wybranymi metodami?

Odpowiedź TAK – 10 osób (91%), odpowiedź NIE – 1 osoba (9%)

4. Czy zauważają Państwo postępy w rozwoju komunikacji dziecka?

73% rodziców zauważa postępy w rozwoju komunikacji u swoich dzieci, 27% nie widzi takich postępów u swoich dzieci?

5. Jeśli tak to w jaki sposób one się przejawiają?

- więcej wydawanych dźwięków – tę odpowiedź udzieliło 7 osób
- wydawanie nowych dźwięków – 7 osób
- używanie gestów – 2 osoby
- stosowanie piktogramów – 2 osoby
- rozwój mowy – nikt nie zaznaczył tej odpowiedzi
- inne – 2 osoby

Wyniki badania wskazują, że nauczyciele podczas zajęć rewalidacyjno – wychowawczych pracują nad rozwojem komunikacji swoich uczniów. U większości z nich zauważają postępy w rozwoju komunikacji, co potwierdziła też diagnoza końcowa, według której u części uczniów zaszły zmiany pomimo bardzo krótkiego odstępu czasu pomiędzy diagnozą wstępną a diagnozą końcową. Również rodzice zauważają postępy w rozwoju komunikacji, potwierdziło to 73% badanych. Niestety u części dzieci nie nastąpił progres komunikacji. Może to wynikać z wszelakich trudności jakie napotyka nauczyciele podczas swojej pracy, najczęściej wymieniają oni: duże ograniczenia ruchowe, niską aktywność

własną dziecka oraz zły stan zdrowia dziecka. Radzą sobie z tym poprzez dostosowanie działań terapeutycznych do indywidualnych możliwości i predyspozycji dziecka, zapewnienie optymalnej pozycji dziecku, motywowanie dziecka poprzez ulubione formy pracy. Aby poprawić poziom komunikacji osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim nauczyciele stosują różne metody: zabawę niedyrektywną, wielozmysłowe bodźce uprzedzające, metodę werbo – tonalną, alternatywne metody komunikacji (tj. symbole trójwymiarowe, symbole dwuwymiarowe), znak na słowo, gesty, metodę kalendarzową, dialog naprzemienny z wykorzystaniem dźwięków wydawanych przez dziecko, usprawnianie aparatu artykulacyjnego. Przy doborze metody nauczyciele sugerują się przede wszystkim poziomem funkcjonowania dziecka, możliwościami dziecka, jego ograniczeniami zmysłowymi oraz znajomością i skutecznością metody. Bieżąca obserwacja dziecka i aktualizacja kart diagnostycznych pomagają weryfikować metody pracy. Nauczyciele zajęć rewalidacyjno – wychowawczych ciągle doskonalą swój warsztat pracy, poszukują nowych rozwiązań korzystając z literatury oraz internetu, jak również uczestnicząc w różnych szkoleniach w całości bądź części poświęconych komunikacji. Często sam udział w szkoleniu nie wystarczy, trzeba jeszcze daną metodę czy formę pracy dostosować do możliwości i ograniczeń dziecka z głębokim upośledzeniem. Indywidualizacja przejawia się nie tylko odpowiednim doбором metody do każdego dziecka czy jej modyfikacją, ale także doбором i przygotowaniem odpowiednich środków dydaktycznych.

Nauczyciele informują rodziców o metodach pracy, w większości prezentują jak pracować z dzieckiem, niestety według nauczycieli tylko 44% rodziców kontynuuje pracę z dzieckiem.

Wnioski z badania:

Mocne strony:

- nauczyciele pracują nad rozwojem komunikacji uczniów z głębokim upośledzeniem umysłowym
- różnorodność stosowanych metod pracy, dostosowanie metod do potrzeb osób z głębokim upośledzeniem umysłowym
- duży nacisk na indywidualizację działań
- stosowanie nowatorskich rozwiązań, nieustanne poszukiwanie nowych metod
- postępy w rozwoju komunikacji u uczniów pomimo wielu pojawiających się trudności

• **Słabe strony:**

- niska kontynuacja oddziaływań przez inne osoby przebywające z dzieckiem
- można większy nacisk położyć na prezentowanie rodzicom jak pracować z dzieckiem, włączać rodziców do zajęć

- rewalidacyjno – wychowawczych
- brak postępów u części uczniów– zwiększyć intensywność działań rozwijających komunikację u tych osób

W zakresie wymagania ***Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych (w szkole lub pałacu prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji*** - w próbie badawczej podjęto następujące pytania kluczowe:

1. W jaki sposób prowadzona jest dokumentacja?
2. Kto, kiedy i w jaki sposób dokonuje analizy możliwości rozwojowych uczniów?
3. Kto, kiedy i w jaki sposób uwzględnia możliwości rozwojowe dzieci podczas pracy?
4. Kto, kiedy i w jaki sposób formułuje wnioski z analizy osiągnięć uczniów?
5. Kto, kiedy i w jaki sposób wdraża wnioski z analizy osiągnięć dzieci?
6. Jakie metody stosuje się w celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów?
7. Czy rodzice/opiekunowie zapoznani zostali z IPET?
8. W jaki sposób odbywa się przepływ informacji pomiędzy rodzicami/opiekunami a zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej?
9. Jaka jest znajomość wśród uczniów i rodziców/opiekunów organizacji pracy szkoły związanej z wyrównywaniem szans edukacyjnych?
10. Na jakie trudności napotykają nauczyciele w czasie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?
11. W jaki sposób rozwiązują te trudności?

Zastosowano następujące metody i narzędzia badawcze: ankieta, wywiad z dyrektorem, analiza dokumentacji (dzienniki zajęć, IPET-y, orzeczenia PPP, Karta obserwacji wyrównywania szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, protokolarze zespołów PPP), obserwacja zachowania uczniów, indywidualne rozmowy. Uczestnicy badania ewaluacyjnego: nauczyciele- 10, uczniowie- 22 , rodzice- 9. Próba badawcza została dobrana zgodnie z zasadami metodologii badań.

Z analizy szkolnej dokumentacji, wywiadu z dyrektorem, rozmowy z przewodniczącymi zespołów PPP wynika:

Dyrektor potwierdza, że nauczyciele prowadzą działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Dokumentacja każdego ucznia zawiera IPET. Na terenie ośrodka działają 3 zespoły pomocy psychologiczno- pedagogicznej. Praca tych zespołów polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych

potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności:

- 1) z niepełnosprawności;
- 2) z niedostosowania społecznego;
- 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) ze szczególnych uzdolnień;
- 5) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
- 6) z zaburzeń komunikacji językowej;
- 7) z choroby przewlekłej;
- 8) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 9) z niepowodzeń edukacyjnych;
- 10) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi;
- 11) z trudności adaptacyjnych.

Przewodniczący, dyrektor potwierdzają, że do zadań zespołu należy:

- 1) ustalenie zakresu, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, w tym szczególne uzdolnienia;
- 2) określenie zalecanych form, sposobów i okresu udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, a w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie - także z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu;
- 3) zaplanowanie działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposobu ich realizacji - w przypadku ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w ramach zajęć rewalidacyjnych wynikających z ramowych planów nauczania :

- 1) korekcja wad wymowy;
- 2) korekcja wad postawy;
- 3) zajęcia korekcyjno- kompensacyjne;
- 4) zajęcia socjoterapeutyczne;
- 5) koła zainteresowań: informatyczne, teatralne, matematyczne, sportowe.

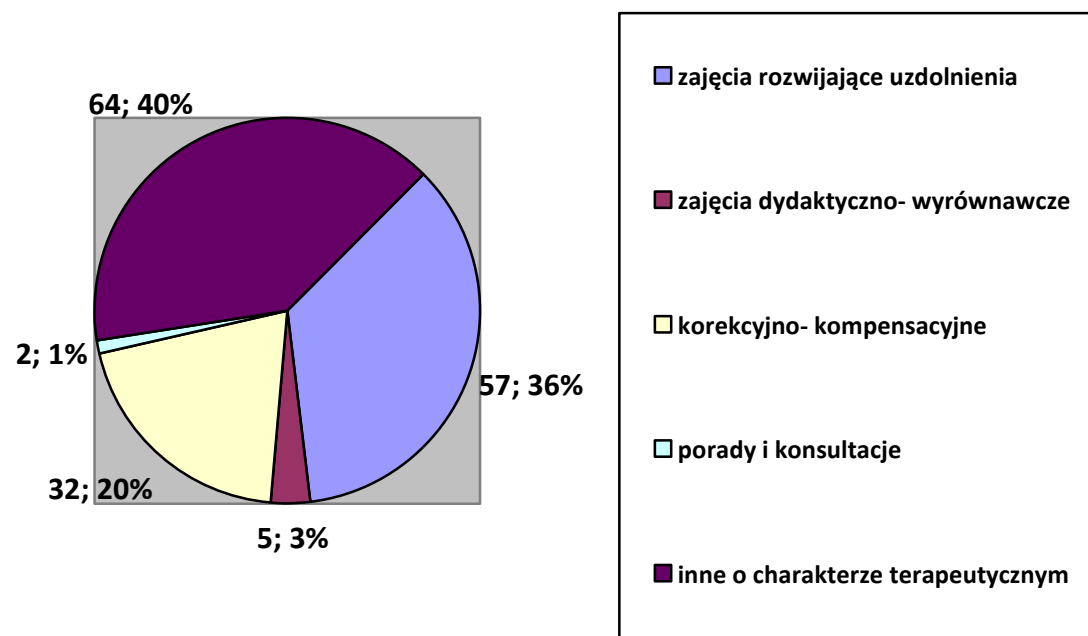
W placówce prowadzi się szereg terapii specjalistycznych.

Przedmiotem analizy ewaluacyjnej w roku szkolnym 2011/2012 jest natomiast pomoc psychologiczno- pedagogiczna realizowana w ramach art.42 ust.2 pkt 2 KN na podstawie Rozporządzenia MEN w sprawie zasad udzielania

i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 17 listopada 2010 r. W naszym ośrodku pomoc ta udzielana jest w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia;
- 2) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- 3) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 4) porad i konsultacji.

Z analizy szkolnej dokumentacji wynika ponadto, że dla uczniów gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej organizowane są zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej realizowane w ramach programu Orientacja zawodowa.

*Podana liczba godzin, to godziny realizowane w ciągu tygodnia.

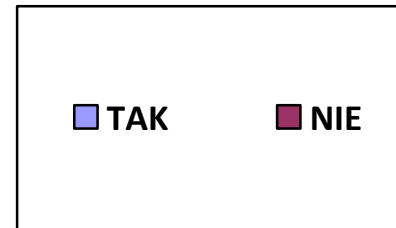
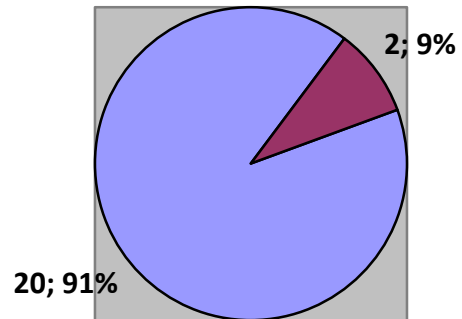
Na podstawie powyższych informacji, przeprowadzonego wywiadu z dyrektorem ośrodka potwierdza się, że godziny z art.42 ust.2 pkt 2 KN to godziny, na których realizowana jest pomoc psychologiczno- pedagogiczna, przydzielane są one zgodnie z potrzebami uczniów, ilością zatrudnionych specjalistów, kwalifikacjami nauczycieli. Na godzinach z zakresu PPP realizuje się pracę indywidualną, grupową, specjalistyczną, z uczniami zdolnymi i mającymi trudności w nauce.

Z analizy szkolnej dokumentacji, przeprowadzonych rozmów, obserwacji wynika, że zespół ustalił zakres, w jakim dany uczeń wymaga pomocy, rodzice (opiekunowie prawni) zostali zapoznani na zebraniu ogólnym oraz przez wychowawców poszczególnych klas, poinformowani pisemnie o formie, sposobie i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ich dzieci oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane. Ponadto wywieszono na tablicy szkolnej i w internacie terminy spotkań zespołów tak, aby mogli uczestniczyć w nich również rodzice. Na zebraniach zespołów opracowano IPET dla każdego ucznia, omawiano aktualne problemy edukacyjno- wychowawcze i ustalano wspólne formy oddziaływań, analizowano zalecenia lekarskie, analizowano wyniki sprawdzianów próbnych i egzaminów. Sformułowano wnioski do dalszych przygotowań uczniów do egzaminów. Wypracowano również narzędzia badawcze sprawdzające umiejętności i wiedzę uczniów na początek i na zakończenie każdej klasy. Zespoły dokonały również oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi, w tym efektywności realizowanych zajęć. W placówce pracuje zespół ds. opracowania wyników egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych. Zespół przeanalizował ostatnie 5 lat wyników i zdawalności egzaminów zewnętrznych potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

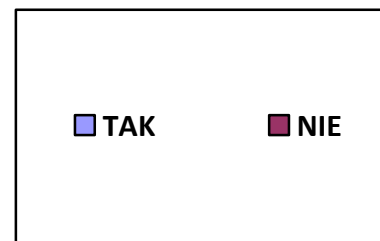
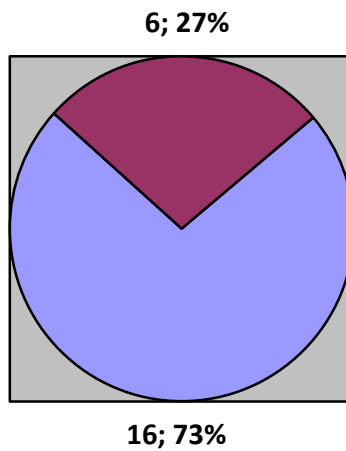
Przeprowadzono wśród uczniów - 22, rodziców (opiekunów prawnych)- 9 , nauczycieli- 10 ankiety w celu uzyskania odpowiedzi na postawione pytania kluczowe.

Ankieta dla uczniów - została przeprowadzona wśród uczniów szkoły podstawowej, gimnazjum, zasadniczej szkoły zawodowej z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim. Badaniem objęto 22 uczniów, co stanowi 27 % ogółu populacji uczniów.

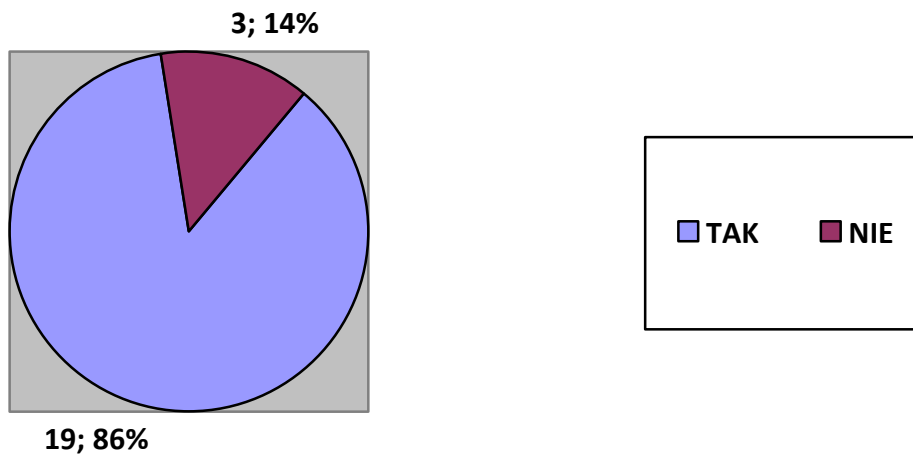
1. Czy zostałaś/eś poinformowana/y o rodzajach zajęć zorganizowanych w szkole, które pomagają Ci osiągnąć lepsze wyniki w nauce?

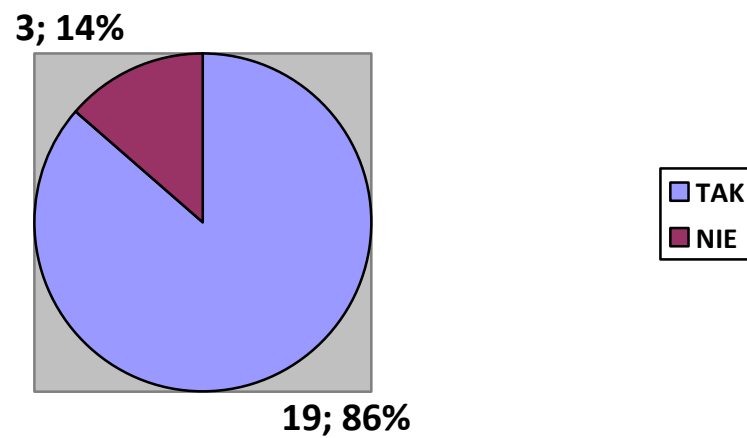
2. Czy zostałeś/eś poinformowana/y o rodzajach pomocy zorganizowanej w szkole, która pomaga Ci osiągać poprawne zachowanie?

3. Czy wiesz do kogo możesz zgłosić się po pomoc w szkole, gdy masz problemy w nauce?

4. Czy wiesz do kogo możesz zgłosić się po pomoc w szkole, gdy masz problemy rodzinne, z rówieśnikami i inne?

5. Jakiego rodzaju pomocy oczekujesz od nauczycieli, wychowawców?

- abym miał lepsze oceny oraz jak trzeba się w szkole zachowywać i takiej jak można szybko się czegoś nauczyć (1 ankietowany);
- nie wiem (2 ankietowanych);
- nie potrzebuję żadnej pomocy (4 ankietowanych);
- np. żeby nauczyciel przedmiotu zaczął tłumaczyć na lekcjach (2 ankietowanych);
- żeby mi nikt nie dokuczał w szkole (2 ankietowanych);
- żeby mi pomóc w rozwiązaniu ćwiczeń (1 ankietowany);
- jak nie wiem co mam robić (1 ankietowany);
- w nauce pisania (1 ankietowany);
- wytłumaczenia na lekcjach (2 ankietowanych); i prac domowych (1 ankietowany);
- zaufania do uczniów (2 ankietowany); zrozumienia (1 ankietowany);
- pomoc w nauce (1 ankietowany);
- żeby nie zadawali dużo prac domowych (1 ankietowany);
- żeby były dłuższe przerwy (1 ankietowany).

Ankieta dla rodziców (opiekunów prawnych)- została przeprowadzona w grupie 9 osób- rodziców (opiekunów prawnych) uczniów naszej placówki.

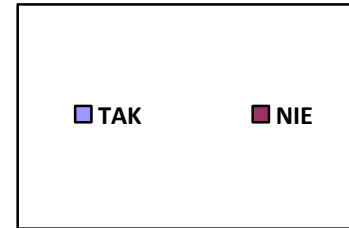
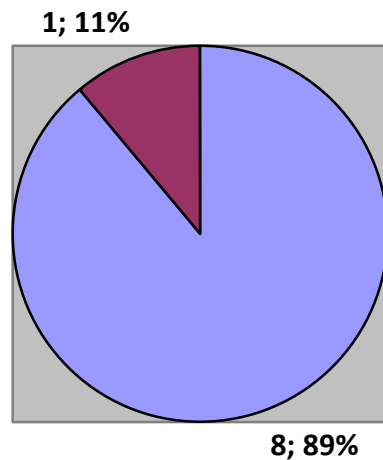
1. Czy zostali Państwo zapoznani z Indywidualnym Programem Edukacyjno- Terapeutycznym dziecka?

100 % badanych odpowiedziało twierdząco.

2. Czy zostali Państwo poinformowani o tym, że na terenie placówki działają zespoły Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej?

100 % badanych odpowiedziało twierdząco.

3. Czy wiedzą Państwo czym zajmują się te zespoły?

4. Czy zostali Państwo poinformowani o planowanej liczbie godzin, okresie i formie przyznanego wsparcia w roku szkolnym 2011/2012?

100 % badanych odpowiedziało twierdząco.

5. Czy wiedzą Państwo, że w szkole zorganizowane są zajęcia służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów?

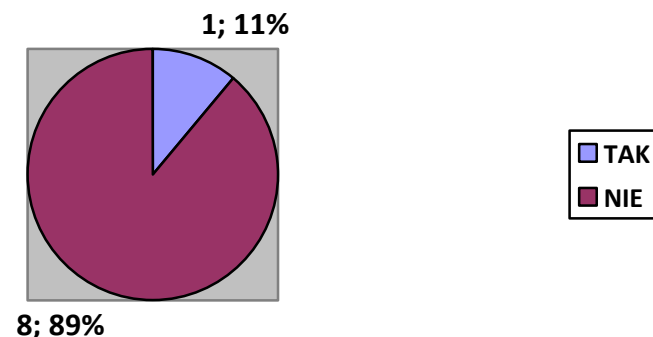
100% badanych odpowiedziało twierdząco.

6. Jeżeli tak, to od kogo się Państwo o tym dowiedzieli?

-od wychowawcy klasy (9 ankietowanych);

-psycholog (1 ankietowany).

7. Czy mają Państwo propozycje dotyczące usprawnienia pomocy psychologiczno- pedagogicznej zorganizowanej w szkole?

8. Jeżeli tak, to jakie:
-matematyka (1 ankietowany)

Ankieta dla nauczycieli została przeprowadzona wśród nauczycieli, wychowawców wchodzących w skład zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej. W ankiecie uczestniczyło 10 nauczycieli, co stanowi 38,5 % ww. członków zespołu.

1. Czy przedstawił Pan/Pani Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny rodzicom/opiekunom prawnym?
9- 90% nauczycieli przedstawiło Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny rodzicom/opiekunom prawnym, 10% - 1nauczyciel podaje, że uczynił to za pośrednictwem wychowawcy klasy.
2. Czy Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny jest dostosowany do możliwości rozwojowych ucznia?
100% nauczycieli odpowiedziało twierdząco na to pytanie.
3. Jeżeli nie, to dlaczego?
Nie udzielono odpowiedzi na to pytanie.
4. Czy dokonuje Pan/Pani analizy możliwości rozwojowych uczniów?
100% nauczycieli dokonuje analizy możliwości rozwojowych uczniów.

5. W jaki sposób dokonuje Pan/Pani analizy możliwości rozwojowych uczniów?
- na podstawie diagnozy umiejętności i wiadomości (4 ankietowanych);
 - test „na wejście”, test „na wyjście”- na początku i na końcu roku szkolnego (2 ankietowanych);
 - monitorowanie zmian, analiza ich przyczyn i skutków na bieżąco (1 ankietowany);
 - obserwacje (4 ankietowanych);
 - testy, sprawdziany (5 ankietowanych);
 - testy diagnozujące (1 ankietowany), analiza wyników egzaminów po VI klasie i III klasie gimnazjum (1 ankietowany);
 - wnioski z obserwacji oraz wyników w nauce i zachowaniu, wnioski z postępów, efektów pracy (1 ankietowany);
6. Jak często?
- raz w roku (1 ankietowany);
 - na bieżąco (3 ankietowanych);
 - we wrześniu (1 ankietowany);
 - w razie zauważenia zmian u uczniów (1 ankietowany);
 - minimum 2 razy w roku (1 ankietowany);
 - na początku roku szkolnego i w ciągu całego roku (1 ankietowany);
 - systematycznie, w miarę potrzeb (1 ankietowany);
 - 2 razy w roku (1 ankietowany);
7. Z kim współpracuje Pan/Pani podczas dokonywania analizy osiągnięć uczniów?
- z psychologiem, pedagogiem (5 ankietowanych); rodzicami (2 ankietowanych);
 - z zespołem PPP w szkole zawodowej (1 ankietowany);
 - z zespołem PPP w szkole podstawowej (1 ankietowany);
 - z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z uczniem (1 ankietowany);
 - z nauczycielami (4 ankietowanych);
 - z nauczycielami przedmiotowcami (1 ankietowany);
 - z wychowawcą (2 ankietowany);
8. Czy wdraża Pan/Pani wnioski z analizy osiągnięć uczniów?
100% nauczycieli odpowiedziało twierdząco na to pytanie.
9. Jeżeli nie, to dlaczego?
Nie udzielono odpowiedzi na to pytanie.

10. Jakie metody stosuje Pan/Pani w celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów oraz w celu indywidualizacji procesu nauczania?

- zadaniowa (1 ankietowany);
- zabawowa (1 ankietowany);
- pokazu (2 ankietowanych);
- aktywizujące (3 ankietowanych);
- dyskusji (1 ankietowany);
- kuli śniegowej (1 ankietowany);
- akwarium (1 ankietowany);
- ryby (1 ankietowany);
- diagramu (1 ankietowany);
- ćwiczenia z wykorzystaniem środków audiowizualnych (2 ankietowanych);
- praca indywidualna (1 ankietowany);
- pomoc nauczyciela w ćwiczeniach (1 ankietowany);
- różnicowanie trudności zadań (2 ankietowany);
- indywidualne karty pracy, ćwiczenia (5 ankietowanych);
- ćwiczenia (1 ankietowany);
- polisensoryczne (1 ankietowany);
- dobór ćwiczeń dostosowany do możliwości uczniów (1 ankietowany);
- praca w parach (1 ankietowany);
- stopniowanie trudności (1 ankietowany);
- wydłużanie czasu pracy (1 ankietowany);
- dodatkowe prace domowe dla chętnych (1 ankietowany);
- zróżnicowanie prac domowych (1 ankietowany);
- gry dydaktyczne (1 ankietowany);
- dodatkowe zajęcia wyrównawcze (1 ankietowany);
- koła zainteresowań (1 ankietowany);
- realizacja IPET (1 ankietowany).

11. W jaki sposób Pan/Pani kontroluje ich skuteczność?

- śledzenie i dokumentowanie postępów (2 ankietowanych);
- analiza wyników pracy (1 ankietowany);
- wnioski z obserwacji oraz wyników w nauce i zachowaniu, wnioski z postępów, efektów pracy (1 ankietowany);
- ustne i pisemne odpowiedzi, obserwacja (1 ankietowany);
- sprawdziany cząstkowe (1 ankietowany);

- pomiary (1ankietowany);
- sprawdziany, testy (2 ankietowany);
- poprawa wyników nauczania (1ankietowany);
- obserwacja na bieżąco i monitorowanie poprzez różnorodne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (1ankietowany);

12. Czy stosuje Pan/Pani nowatorskie rozwiązania w pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych uczniów?

Tak- 9 ankietowanych; Nie- 1 ankietowany

13. Jeżeli tak, to jakie?

- Internet (1ankietowany);
- gry edukacyjne (1ankietowany);
- najnowsze technologie i zasoby internetowe (2 ankietowanych);
- wykreślanki (1ankietowany);
- pokazy multimedialne (2 ankietowanych);
- zajęcia internetowe (1ankietowany);
- zajęcia sportowe wraz z zawodnikami klubu sportowego- integracja (1ankietowany);
- metoda projektów (2ankietowanych);
- polisensoryczność z wykorzystaniem technologii komputerowej (1ankietowany);

14. W jaki sposób odbywa się przepływ informacji pomiędzy rodzicami a zespołem pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

- nauczyciele, zebrania szkolne z rodzicami(1ankietowany);
- jako wychowawca przekazuję informacje rodzicom oraz zespołowi PPP (1 ankietowany);
- poprzez rozmowy z wychowawcą klasy (3 ankietowanych);
- poszczególnymi nauczycielami, psychologiem, pedagogiem (2 ankietowanych);
- poprzez nauczycieli, specjalistów (1ankietowany);
- poprzez wywiady, rozmowy telefoniczne, wizyty domowe (1ankietowany);
- rozmowy (1ankietowany);
- rodzice mają możliwość uczestniczenia w zebraniach zespołu, wychowawcy przekazują wnioski rodzicom (z zebrań) (1ankietowany);
- rozmowy indywidualne z rodzicami a poszczególnymi nauczycielami (1ankietowany);
- przepływ informacji jest niedostateczny (1ankietowany);

- poprzez informację na gazetkach i miejscach ogłoszeń, rodzice nie wyrazili chęci uczestniczenia w zebraniach zespołu (1 ankietowany).

15. Co można usprawnić Pana/Pani zdaniem w tym zakresie?

- zorganizować zebranie z rodzicami, na którym obecni byłiby członkowie zespołu PPP (1 ankietowany);
- zmobilizować rodziców do częstszych wizyt w szkole (1 ankietowany);
- uświadomić rodzicom o ważności takich spotkań, poprawić frekwencję i zainteresowanie rodziców (1 ankietowany);
- zwiększyć zaangażowanie rodziców (1 ankietowany);
- aktywizować (1 ankietowany);
- 5 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi- nie.

16. Na jakie trudności napotyka Pan/Pani w czasie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów?

- brak pomocy dydaktycznych (1 ankietowany);
- brak podręczników dostosowanych do potrzeb edukacyjnych (1 ankietowany);
- brak współpracy z rodzicami (2 ankietowanych);
- duża nieobecność uczniów na zajęciach (1 ankietowany);
- niechęć samego ucznia (1 ankietowany);
- zbyt mała ilość przyborów, trudności z przeprowadzeniem pomiarów (1 ankietowany);
- brak czasu (odpowiedniej ilości godzin nauczyciela), zbyt mało dodatkowych zajęć-uczniowie z lekkim upośledzeniem (1 ankietowany);
- brak chęci do nauki (1 ankietowany);
- uczniowie są mocno eksploatowani, obstawiani różnymi zajęciami, w związku z czym często opuszczają dodatkowe zajęcia (1 ankietowany);

17. W jaki sposób Pan/Pani rozwiązuje te trudności?

Nie udzielił odpowiedzi na to pytanie 1 ankietowany, choć w pytaniu 16 stwierdził, że napotyka trudności w czasie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów.

- stosuje wcześniej wymienione metody (1 ankietowany);
- zachęca podwyższeniem oceny z danego przedmiotu (1 ankietowany);
- ustawienie zajęć w terminie, w którym dostępność przyborów jest największa (1 ankietowany);
- nie rozwiązuje, od tego jest Minister Edukacji (1 ankietowany);
- motywacja oceną, pochwałą, rozmowa ukazująca korzyści z ukończenia szkoły i nabywania pewnych umiejętności (1 ankietowany);
- namawia do przychodzenia, uatrakcyjnia w niekonwencjonalny sposób zajęcia (1 ankietowany);

- poszerza współpracę z nauczycielami, wychowawcami internatu, terapeutami, psychologiem, pedagogiem (1 ankietowany);
- próbuje podjąć współpracę z rodzicami, mobilizuje uczniów do systematycznej obecności (1 ankietowany).

18. Jakie są Pana/Pani sugestie, opinie dotyczące pracy, w tym pracy zespołów pomocy psychologiczno-pedagogiczne?

- współpraca bardzo dobra (1 ankietowany);
- zmniejszyć częstotliwość spotkań (1 ankietowany);
- skupić się nad rozwiązywaniem konkretnej sytuacji ucznia (zachowanie, nauka) (1 ankietowany);
- zespoły powinny istnieć w dotychczasowej formie, spotkania dużo wnoszą z zakresu informacji o uczniu, jego sytuacji życiowej, postępów i możliwości edukacyjnych, są niezbędne do prawidłowej analizy sytuacji edukacyjnej ucznia oraz do planowania pracy indywidualnej nad uczniem (1 ankietowany);
- nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie 6 ankietowanych;

Wyniki przeprowadzonych ankiet wskazują na to, iż uczniowie w większości są poinformowani o rodzajach zajęć zorganizowanych w szkole, które pomagają osiągnąć lepsze wyniki w nauce i poprawne zachowanie. W większości wiedzą do kogo mogą zgłosić się po pomoc w szkole, gdy mają problemy w nauce, rodzinne, z rówieśnikami i inne. Od nauczycieli, wychowawców oczekują pomocy w nauce, zrozumienia, zaufania, dłuższych przerw, tłumaczenia na lekcjach, lekcjach fizyki, pomocy w sytuacjach trudnych zachowań innych uczniów, mniejszej ilości prac domowych. Rodzice zapoznani są z IPET-ami, poinformowani o tym, że na terenie placówki działają zespoły PPP. Wiedzą, że w szkole zorganizowane są zajęcia służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów, o planowanej liczbie godzin, okresie i formie przyznanego wsparcia w roku szkolnym 2011/2012, co potwierdzają wyniki ankiet i dokumentacja szkolna. W większości dowiadują się o zajęciach zorganizowanych w szkole od wychowawców klas. 1 rodzic ma propozycje dotyczące usprawnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej zorganizowanej w szkole, brzmi ona: „matematyka”. Na podstawie rozmowy z tym rodzicem można stwierdzić, że rodzic ten chciałby, aby jego dziecko w przyszłym roku szkolnym uczestniczyło w zajęciach dodatkowych z matematyki.

Nauczyciele przedstawili Indywidualne Programy Edukacyjno- Terapeutyczne rodzicom/opiekunom prawnym. Uważają, że programy te są dostosowane do możliwości rozwojowych ucznia. Nauczyciele dokonują analizy możliwości rozwojowych uczniów na podstawie diagnozy umiejętności i wiadomości, testów, sprawdzianów, obserwacji. Analizy możliwości rozwojowych uczniów dokonują na początku i na końcu roku szkolnego, na bieżąco oraz w miarę potrzeb współpracując z psychologiem, pedagogiem, nauczycielami, członkami zespołów PPP, wychowawcami. Z analizy dokumentacji szkolnej wynika również, że korzystają z diagnoz i zaleceń do pracy zawartych w orzeczeniach Poradni Psychologiczno- Pedagogicznych. Wszyscy nauczyciele wdrażają wnioski z analizy osiągnięć uczniów do dalszej pracy.

W celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów oraz w celu indywidualizacji procesu nauczania stosują głównie metody: aktywizujące, pokazu, pracują wykorzystując środki audiowizualne, Internet. Różnicują trudność zadań, stosują indywidualne karty pracy, ćwiczenia. Kontrolują ich skuteczność poprzez śledzenie i dokumentowanie postępów uczniów, sprawdziany, testy, pomiary, obserwacje, ustne i pisemne odpowiedzi, analizy, wnioski. W większości stosują nowatorskie rozwiązania w pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych uczniów. Pracują metodą projektów, stosują pokazy multimedialne, wykorzystują najnowsze technologie. Przepływ informacji pomiędzy rodzicami a zespołem pomocy psychologiczno- pedagogicznej odbywa się głównie poprzez wychowawcę klasy, ale również poprzez psychologa, pedagoga, nauczycieli specjalistów. Miejscem przepływu informacji jest szkoła (wywiadówki, zebrania, rozmowy). Nauczyciele przekazują także informacje podczas kontaktów telefonicznych oraz wizyt domowych. Z przeprowadzonych rozmów z wychowawcami nasuwa się jednak wniosek, że rodzice pomimo wiedzy o spotkaniach zespołów PPP nie skorzystali z okazji uczestniczenia w zebraniach zespołów. Analiza szkolnej dokumentacji potwierdza, że rodzice zostali poinformowani o terminach spotkań zespołów PPP. Zastanawiająca jest odpowiedź nauczyciela, że przepływ informacji pomiędzy rodzicami a zespołem jest niedostateczny biorąc pod uwagę, iż ankieta została przeprowadzona wśród nauczycieli-członków zespołu PPP. Propozycje usprawnienia pracy w zespołach dotyczą: aktywizacji rodziców, większego zaangażowania w sprawy szkoły i ich dzieci, organizacji zebrań z rodzicami, na których obecni byłiby członkowie zespołów PPP. Głównymi trudnościami podczas wyrównywania szans edukacyjnych uczniów wymienia się: brak współpracy z rodzicami, ale również brak pomocy dydaktycznych, przyborów, podręczników dostosowanych do potrzeb edukacyjnych, niechęć ucznia, nieobecności, brak czasu. Zauważono również dwie skrajne odpowiedzi: zbyt małą ilość godzin nauczyciela przeznaczoną do pracy z uczniami z lekkim upośledzeniem umysłowym, zbyt mało dodatkowych zajęć z uczniami z upośledzeniem w stopniu lekkim oraz druga opinia dotycząca tego, iż uczniowie są mocno eksploatowani, obstawiani różnymi zajęciami. Nauczyciele rozwiązują te trudności poprzez stosowanie odpowiednich metod, odpowiednią motywację uczniów, pochwałami, rozmowami, uatrakcyjnianiem zajęć, mobilizowaniem uczniów do pracy oraz poszerzaniem współpracy z rodzicami, nauczycielami, wychowawcami internatu, terapeutami, psychologiem, pedagogiem. Sugestie, opinie, wnioski dotyczące pracy, w tym pracy zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej w większości nie proponują zmiany w tym zakresie. Z ankiet ale również z rozmów z członkami zespołów PPP wyrażana jest jednak opinia, iż spotkania powinny odbywać się nie tak często, a tematyką tych spotkań powinno być rozwiązywanie konkretnej sytuacji ucznia.

Wnioski z badania

Mocne strony

- W szkole prowadzone są różnorodne działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa oświatowego
- W ośrodku działają zespoły ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- Praca tych zespołów odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 17 listopada 2010 r.
- Podczas pracy uwzględnia się możliwości rozwojowe uczniów z niepełnosprawnością
- Stosuje się indywidualizację oddziaływań edukacyjno-terapeutycznych
- Zajęcia dla uczniów prowadzone są w atrakcyjny i nowatorski sposób
- Wdraża się wnioski z wyników egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych
- Rodzice są informowani o istnieniu, działaniu, terminach spotkań zespołów pomocy psychologiczno - pedagogicznej

Słabe strony

- Trudności podczas wyrównywania szans edukacyjnych dotyczące między innymi niezadawalającego poziomu współpracy z rodzicami, braku niektórych pomocy, braku chęci uczniów do nauki, ich niepełnosprawności.
- W szkole powinny zostać podjęte działania w celu poprawy działalności zespołów pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie częstotliwości spotkań i poruszanej tematyki. W opinii nauczycieli (dane z wywiadów) zespół powinien spotykać się 3 razy w roku:
 - 1- ustalenie diagnozy, rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, opracowanie IPET, ustalenie zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla danego ucznia, zaplanowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego;
 - 2- klasyfikacja śródroczna;
 - 3- ocena efektywności podjętych oddziaływań, klasyfikacja końcoworoczna;
 Spotkania zespołu zwoływane powinny być również w miarę potrzeb. W pozostałych miesiącach roku szkolnego nauczyciele, członkowie zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczestniczyć będą w spotkaniach zespołu wychowawczego, gdzie wspólnie z wychowawcami rozwiązywać będą problemy edukacyjne, wychowawcze i ustalać będą wspólny, spójny zakres oddziaływań. Harmonogram zebrań ustalany będzie na dany rok szkolny.

Z raportem z ewaluacji wewnętrznej zapoznana została Rada Pedagogiczna Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego na posiedzeniu plenarnym w dniu 29.06.2012 r.

Zespół Ewaluacyjny:
Aneta Gajda
Katarzyna Dawid-Jędrysiak
Lilianna Krystkiewicz

Załączniki

Załącznik 1. Ankieta dla rodziców.

ANKIETA DLA RODZICÓW (OPIEKUNÓW PRAWNYCH)

Chcielibyśmy poznać Państwa zdanie na temat odbywających się w szkole działań służących wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów. Działania te, to pomoc w uzyskiwaniu przez uczniów jak najlepszych wyników w nauce, pomoc uczniom wymagającym dodatkowego wsparcia w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, specjalistycznych, rozwijających uzdolnienia i innych oraz pomoc uczniom przejawiającym trudności wychowawcze i inne.

Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerą odpowiedź.

1. Czy zostali Państwo zapoznani z Indywidualnym Programem Edukacyjno-Terapeutycznym dziecka?

TAK NIE

3. Czy zostali Państwo poinformowani o tym, że na terenie placówki działają zespoły Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej?

TAK NIE

4. Czy wiedzą Państwo, czym zajmują się te zespoły?

TAK NIE

5. Czy zostali Państwo poinformowani o planowanej liczbie godzin , okresie i formie przyznanego wsparcia w roku szkolnym 2011/2012 ?

TAK NIE

6. Czy wie Państwo, że w szkole zorganizowane są zajęcia służące wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów?

TAK

NIE

7. Jeżeli TAK, to od kogo się Państwo się o tym dowiedzieli:

a) wychowawca klasy;

b) nauczyciel ;

c) inni

8. Czy mają Państwo propozycje dotyczące usprawnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej zorganizowanej w szkole?

TAK

NIE

9. Jeżeli TAK, to jakie:

.....
.....
.....
.....

Dziękujemy bardzo za udział w ankiecie!

Załącznik 2. Ankieta dla nauczycieli.

Drogi Nauczycielu!

Zależy nam na tym, aby poznać Pani/Pana opinię na temat stosowanych przez Was działań umożliwiających wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów. Prosimy o rzetelne wypełnienie ankiety w celu zebrania danych niezbędnych do zrealizowania ewaluacji w obszarze: Procesy zachodzące w szkole lub placówce.

1. Czy przedstawił Pan/Pani Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny rodzicom/opiekunom prawnym?
Tak Nie
2. Czy Indywidualny Program Edukacyjno- Terapeutyczny dostosowany jest do możliwości rozwojowych ucznia?
Tak Nie
3. Jeżeli nie, to dlaczego?.....
4. Czy dokonuje Pan/Pani analizy możliwości rozwojowych uczniów?
Tak Nie
5. W jaki sposób dokonuje Pan/ Pani analizy możliwości rozwojowych uczniów?
.....
.....
6. Jak często?
7. Z kim współpracuje Pan/Pani podczas dokonywania analizy możliwości rozwojowych uczniów?
.....
8. Czy wdraża Pan/Pani wnioski z analizy osiągnięć uczniów?
Tak Nie
9. Jeżeli nie, to dlaczego?.....
10. Jakie metody stosuje Pan/Pani w celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów oraz w celu indywidualizacji procesu nauczania?
.....
.....
.....
11. W jaki sposób Pan/Pani kontroluje ich skuteczność?
.....
12. Czy stosuje Pan/Pani nowatorskie rozwiązania w pracy nad wyrównywaniem szans edukacyjnych uczniów?
Tak Nie
13. Jeżeli tak, to jakie?
.....
.....
14. W jaki sposób odbywa się przepływ informacji pomiędzy rodzicami a zespołem pomocy psychologiczno- pedagogicznej?

-
-
15. Co można usprawnić Pana/Pani zdaniem w tym zakresie?
.....
16. Na jakie trudności napotyka Pan/Pani w czasie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?
.....
17. W jaki sposób rozwiązuje Pan/Pani te trudności?
.....
18. Jakie są Pana/Pani sugestie, opinie dotyczące pracy, w tym pracy zespołów pomocy psychologiczno- pedagogicznej?
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!
Zespół ewaluacyjny

Załącznik 3. Ankieta dla uczniów.

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Zależy nam na tym, byście czuli się ważni, doceniani i bezpieczni. Może dzięki Waszym opiniom, uda się nam tak zaplanować pracę, by pobyt w szkole stał się interesujący i byście znaleźli to czego potrzebujecie. Ankieta jest anonimowa. Prosimy o szczerą odpowiedź.

2. Czy zostałaś/eś poinformowana/y o rodzajach zajęć zorganizowanych w szkole, które pomagają Ci osiągnąć lepsze wyniki w nauce?

TAK NIE

3. Czy zostałaś/eś poinformowana/y o rodzajach pomocy zorganizowanej w szkole, która pomaga Ci osiągać poprawne zachowanie?

TAK NIE

4. Czy wiesz do kogo możesz zgłosić się po pomoc w szkole, gdy masz problemy w nauce?

TAK NIE

5. Czy wiesz do kogo możesz zgłosić się po pomoc w szkole, gdy masz problemy rodzinne, z rówieśnikami i inne?

TAK NIE

6. Jakiego rodzaju pomocy oczekujesz od nauczycieli, wychowawców ?

.....
.....
.....
.....
.....

Dziękujemy bardzo za udział w ankiecie!